

UNIVERSITY OF ILLINOIS
LIBRARY

Class

C

Book

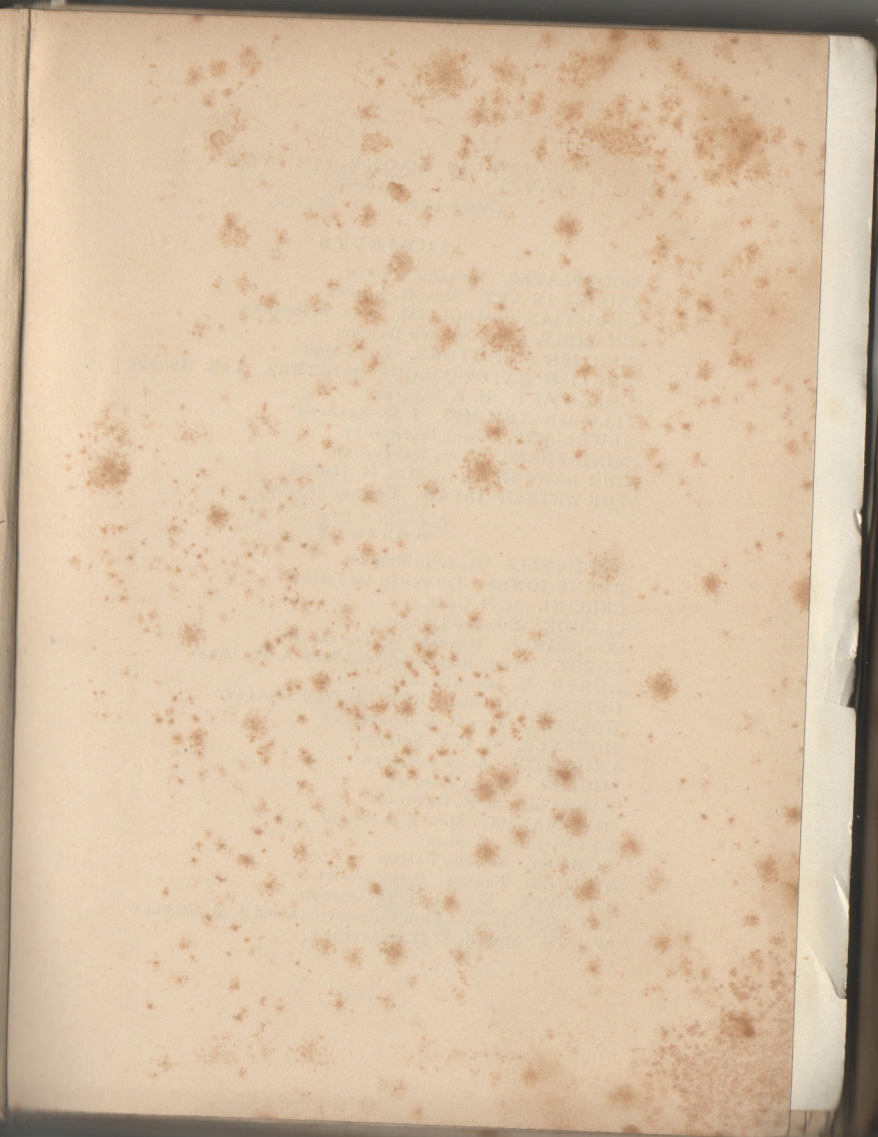
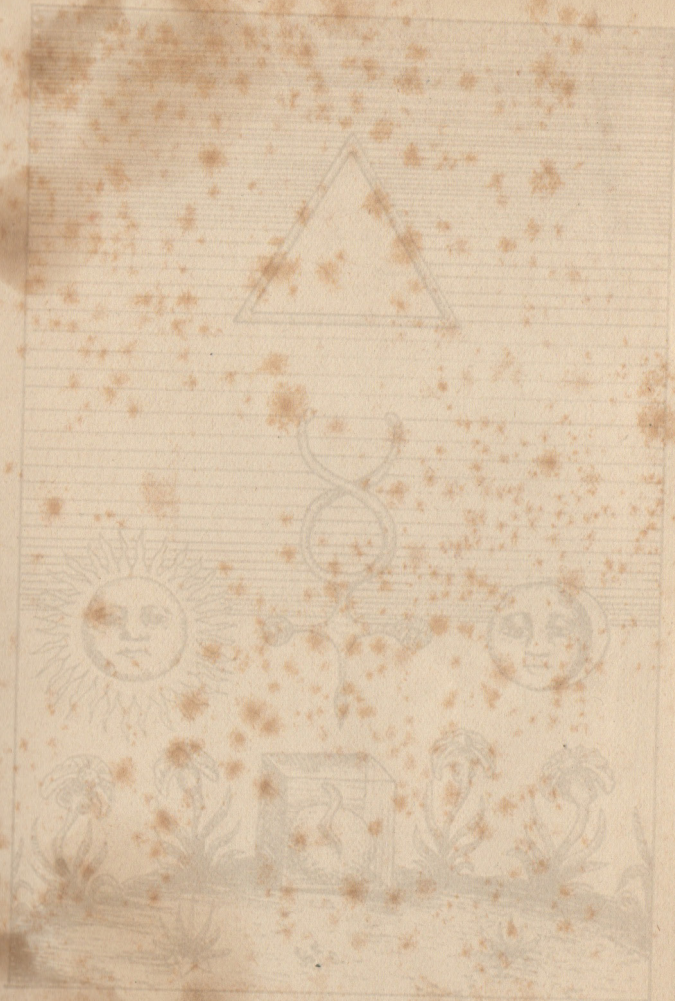
B91P

Volume

1890
v.1

1a 09-2004

75

ADAMO DELLA ROVERE

CODEx VERITATEM.

Ex recensione

GERARDI BLASII, M.D. & P.P.

Qui Mostra quaedam nova & rariora ex recentiorum scriptis addidit.

EDITIO NOVISSIMA.

Iconibus illustrata.

*Cardus
nec non*

c. altior D. c. d. c. l.

AMSTELODAMI,

Sumptibus ANDREÆ FRISII, cId Idc Lxv.

Monstra proprie dicta.

Portenta, prodigia, & ostenta, non monstra.

Quasi monstra non monstra quæ sint.

Vulgi monstra.

atque communiter; physicè verò, ac propriè monstra dicuntur, quæ in subcaelestium animantium genere non sponte genita membrorum constitutionem perfectæ progenitorum structuræ turpiter dissimilem, ac eorum naturæ minimè consentaneam sortita fuerunt; ut puellus expes, puella biceps, cinocephalus, centaurus, & alia id generis: Quæ siquidem enormia in rebus inanimis raro contingunt, suarum causarum naturam non referentia, sed alieni generis essentias mirè præferentia; ut militum digladiantium, ac leonum imagines in nubibus aliquando apparentes; ea potius portenta, prodigia, & ostenta, quam verè monstra nuncupavero. Quæ autem animantes unius naturæ in suo genere perfectam constitutionem habentes ex femina diversæ admodum speciei enascuntur, ut rana, vel serpens ex mulieris utero exiens, puellus albus ex æthiope genitus, ac vicissim ex parentibus albis puella nigra, & similia his, verè monstra non sunt, sed quasi monstra, ut docuit nos egregiè Plato in Cratylo; siquidem originem monstruosam habere possunt, non autem substantiam; quippe simpliciter visa intuentium mentes in admirationem non rapiunt. Quæ item dissimilium specierum membra obtinere videntur viventia ex parentibus sibi consimilibus orta, ut qui vivere dicuntur in Africa homines monoculi, unipedes, & acephali, verè monstra non sunt, etsi veris monstribus similia sint, ac vulgo monstra nuncupentur: sed vulgi errorem arguit non rara, nec parentibus dissimilibus, at ex consimilibus, & quotidiana eorum ibi generatio citra ullam incolarum admirationem. Quæ demum parvo excessu à natura parentum viventia degenerant, ut gibbi homines, claudi, macrocephali, & id generis, monstra

monstra mihi non sunt, cui nec raro fiunt, nec admirationem ullam incutiunt. Reliquum est igitur ut Monstra, quorum contemplationem hoc opere agredimur, propriissimè dicta, sint animantia, speciatim humani aliquid habentia, inusitata structuræ, suis genitoribus valdè dissimilia, & rarò contingentia, ut homo trimanus, equæ pullus humano capite, natus ex muliere semicanis, & id generis alia plurima; quorum differentias † infra promulgabimus.

Verè monstra quæ.

† cap. 13.

CAP. II.

Monstri etymologia vulgaris, quasi re eventuras monstrent, confutatur: vera, & propria proponitur.

Dicuntur autem hæc propriè Monstra, non quia sint talia ut hominibus monstrent, re eventuras, quod cum vulgo sibi persuasisse videtur * M. Tullius; siquidem in primis pleraque horum vidimus, ad quæ in iis regionibus ubi nata, & alta fuere, nihil infuetum, aut insigne bonum, aut malum est consequutum, quod ab illis unquam præmonstrari potuerit. Deinde verò monstra quomodo sint † Aristoteli, relucante nemine, peccata, & læsiones naturæ non rectè operantis; profectò si physicè quid portendere possunt, ea non nisi malorum signa esse valebunt: At verò nos agnovimus genitores antea vitam in summa inopia duriter agentes, è nato sibi monstro, nullam perpeffa regione noxam, egestatis malum fugasse, pecunia non modica in filio monstrando à videntibus undique sibi comparata. Deinceps autem naturalia signa quæcumque necessario sunt eorum, quæ ab ipsis monstrari dicuntur, vel causæ, vel effectus: ceterum

Monstra nil monstrant futurum, Monstra errata naturæ. Monstra non nisi malorum signa esse valere.

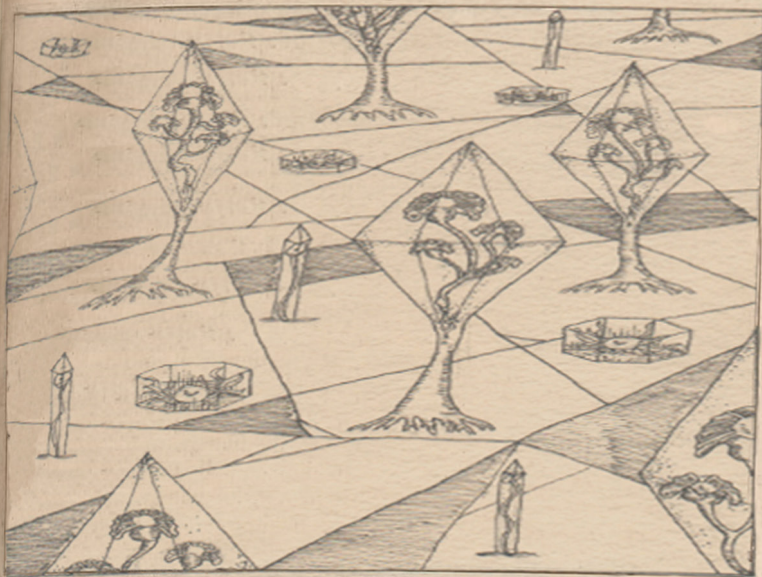
Signa physica diuina generum.

Columbas
sæpè parere.

Varia stirpi-
um monstra
recententur.

merofus, & præcipue in avium genere, earumque potissimum in gallinis; iis enim partus numerosus, non modo quod sæpè pariant, ut columbe; verum etiam, quod multos simul conceptus intra se continent, & temporibus coeunt; hinc gemina etiam pariunt plura, coherent enim conceptus, quoniam in propinquo alter alteri est; quomodo interdum fructus arborum complures. Ac revera in ficibus, in persicis, in prunis talia nonnunquam vidimus monstrorum genera; vidimus & in limonibus. Petrus Bertellius bibliopola mihi familiaris in pepone monstrum huiusmodi conspexisse se confitetur. Prosper Alpinus eximius plantarum naturæ percrutator hæc de monstrorum natura conscribenti mihi testatus est, observasse se in fructu cucumeris mirè monstruosam deformitatem; & in folijs trachelij vulgaris, virgæ aureæ, ac ulmi; & in folijs, floribusque rosarum; & in floribus bliti rubri, & amaranthi: misitque diebus elapsis ex horto medicinali spicam Indici frumenti, cui à latere adnati viscebantur veluti cæparum cortices albi, crassi, viscidam substantiam habentes, nigra capillamenta, furvamque fuliginem intra se continentes. Gualtherius ex Rubea quensæ Sigibertum autorem assert, cui arboris, quæ dicitur Sambucus, flores, grana, & fructus in flores, grana, & fructus vitis transformantur; præclare sanè monstrum sambuci uvas ferentis. Ferrantes Imperatus in suo Musæo carduum monstrum se habuisse scribit, qui mirificè cornucopiæ imaginem præseferbat. Frumenta in arboribus nata testatus est *Plinius, & Livius. In Germania propè Alberschwiler, non longè à Landavio oppido, uvæ in vindemia inventæ sunt barbatae, quæ primum ad Ludovicum Bavariæ ducem electorem dono

dono missæ, anno Domini M D XLI. deinde verò à Ferdinando Rege, ac Imperii Principibus in Comitij Spiensibus miraculi loco conspectæ; ibidemque ab Henrico Ziogther, insigni pictore, ad vivum in hunc modum expressæ; ut ait *Lycosthenes. Qui mox addit, In Germania propè pagum Malsch non procul à Spira, Imperiali oppido, in vinea quadam culmus quindecim spicarum, suis aristis egregiè ornatarum, absque ulla fatione inventus est. Quorum imagines hæc sunt.

In fungis etiam, quos infimum vegetalium gradum obtinuisse censeo, monstra interdum nasci autor est
D Porta

teria monstrorum proxima necessariò est corpus vivens subcæleste: Subcæleste inquam, quia monstra sunt ortui, & interitui obnoxia; cujusmodi non est cælum: corpus vivens, quia in solis viventibus propria monstra contingunt; quum in ceteris inanimis prodigia, & ostenta, portentaque contingere valeant in plerisque monstris similia, sed non verè monstra: vivens inquam absolutè, quia quum organizatio corporis humani fiat non solum in utero, & primis diebus, quando *Aristoteli* conceptus vivens vitam stirpis, unicam habet animam vegetalem; & procedente tempore, quando insuper suscepit sentientem, qua postea fit animal; verum etiam extra uterum dum rationalem habens animam homo alitur; siquidem alimentum convertitur in partium substantiam, & earum configurationem recipit: quumque natura errans in conformatione membrorum semper monstrum constituat, sive peccet in organizatione prima dum fœtus solam habet animam vegetalem; sive in media, dum etiam sensutricem obtinens animal est; sive in ultima, dum homo natus est; ut nos docuit etiam *Aristoteles*; quod infra ¹ latius apparebit: propterea monstri materia proxima generatim non est vegetans solum, non animal tantum, non homo; sed corpus vivens subcæleste universè sumptum. Idipsum ex eo item clarè demonstratur, quia non solum in humana natura monstra contingunt, verum etiam in brutis, & in stirpibus: quod ² supra latius apparuit. Sic ergo monstrorum materia proxima est corpus subcæleste vivens generatim. Insuper autem quum materia propriè à physiologo non nisi per ³ formam cognosci valeat; namque potentia non nisi per habitum cognoscitur; materia enim potentia est *Aristoteli*;

Organizatio fit etiam in a-
dulto vivente
extra matris
alvum.

Monstra in
brutis, & stir-
pibus.

Materia ut à
physico no-
scatur pro-
priè.
Potentia no-
scatur habitu.

¹ 2. de gen.
an. cap. 3.

² 4. de
gen. an.
cap. 3.
³ lib. 2. c.
18.

⁴ 1. phys.
t. 69.

⁵ 1. phys.
t. 82 & 2.
de an. t. 2.

Stoteli; cui ¹ actus est absolutè ratio cognoscendi, & intelligendi: si materia monstrorum proxima nihil aliud est, quàm id in quo inest eorundem forma; quod monuit *Aristoteles* asserens materiam simpliciter uniuscujusque id esse, in quo velut in subjecto insidet forma, ceu natura potior in viliori: profectò quum forma propria monstri dudum visa sit nihil aliud esse quàm deformis organizatio, malaque membrorum corporis conformatio: quumque organizatio, conformatioque deformis forma sit inexistens, non quidem in anima viventis; non in corpore ut est quid ab anima contradistinctum; quia oculus, aut pes animam non habens æquivocè oculus, aut pes est *Aristoteli* perinde ac lapideus, vel pictus; sed mala organizatio quum sit in toto composito ex anima, & corpore organico; constare liquidò jam potest materiam monstrorum proximam nihil esse aliud quàm corpus subcæleste vivens. Ceterum quia corpus subcæleste vivens trifariam considerari potest, primò quidem ut animatum est, atque omnino ratione animæ; deinde verò ut corporeum quid est, seu ratione corporis; deinceps autem ut tertium quid est ex anima, & corpore æquè constitutum. Materia monstri proxima Physiologo non est vivens quoad animam; nam corpus vivens ratione animæ malè conformatum monstrum est metaphoricè, ac poëticum; illi enim vitiosos homines ab *Hercule* interemptos, monstra ab eo edomita concinunt: Nos autem hic agimus de monstris naturæ ad Physicum attinentibus. Neque verò materia monstrorum proxima est totum vivens, ut tertium quid ex anima & corpore æquè constitutum; quia id monstrum est integrum, non autem monstri pars materialis,

Materia est
potentia.
Actus est ra-
tio cognos-
cendi.
Forma ut in
materia sit.
Organizatio
in quo subje-
cto sit.

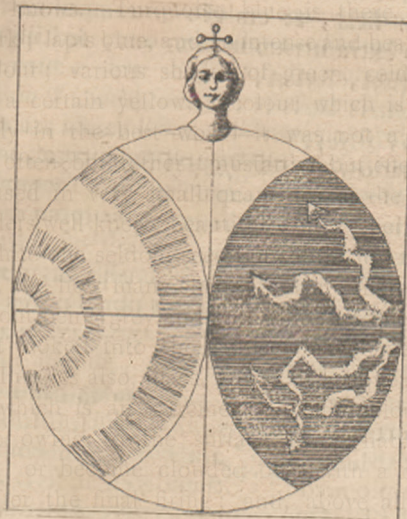
Vivens tri-
plex conside-
ratio.

Monstra Her-
culi domita
quid fuerint.

Unius parentis semen alterius vitium corrigere potest.

vel demum quia olim à partibus consimilibus in parente, quarum nutritivum superabundavit, vi tertiæ coctionis non adepta fuerit exactum illarum partium temperamentum, quo ad consimiles in foetu procreandas indiget ceu necessario penitus instrumento. Id autem vitium simul inesse debet cum paterni, tum etiam materni seminis illi portiunculæ, quæ à consimilibus parentum membris materialem originem ducentes, consimilium membrorum foetus constitutioni à natura destinantur: Quod quia rarò admodum contingit, ideo frequenter monstra non oriuntur, paterno semine materni vitia sæpenumero corrigente, atque non rarò vicissim materno spermate paternæ genituræ defectum supplente. Tertiam causam refert ^b Aristoteles in caloris, quo semen pollet, excessum, ^{b 2. de gen. an. cap. 4.} aut defectum inquit, *Inest hic calor in excremento seminali, tantam, talemque habens motionem, & actionem, quanta modice ad quamvis corporis partem accommodetur. Quod si vel deficit, vel excedit, rem, quæ fit, aut deteriore efficit, aut lesam, & mancā.* Atque hac sanè ratione ortum reor monstruosum puerum, quem anno Domini MD LXXIII. Paræus & Lute- ^{c lib. 24. cap. 6.} tie vidit novem annos natum, in Parpavilla pago, sex à Guiso miliaribus, Petro Renardo, & matre Marqueta genitum; cui tantum duo digiti in dextra manu erant; brachium haud invenustè à summo humero ad cubitum usque deformatum; at inde ad extremos duos digitos deforme valdè viscebat: cruribus carebat; quamquam à nate dextra pedis imperfecta quædam veluti figura quatuor tanquam digitis distincta proferre se videbatur: à sinistræ verò natis medio duo digiti profiliebant, quorum unus genitali virili haud erat absimilis. Cujus hæc erat effigies,

Ter-

CAP. V.

Tertia causa, & origo monstri mutili statuitur in angustia uteri, ac loci foetum continentis.

Sed trunca etiam hominum corpora quibusdam partibus oriuntur nullo materiæ defectu, nulla-que virtutis agentis imbecillitate, ob solam uteri, membranæve foetum ambientis angustiam in ea regione, quæ constituendæ partis in conceptu locus esse deberet: si namque uterus quapiam in parte sui nimis coarctetur, aut ob aliquem tumorem scyrrhosum,

I 2

five

^a Rueffo in *Veienti* agro puer natus est unimanus, ^d lib. 5. c. & biceps. Eidem in *Anglia* non procul ab *Oxonia* MDLII. natus est partus duobus capitibus, brachijs quatuor, manibus totidem, ventre uno, membro muliebri, sede una: ex una parte pedes transversi duo erant, ex altera unus tantum, ritè exporrectus, forma duorum pedum digitos habens decem; Horum alter diebus quindecim, alter verò uno supervixit: Lacrymarunt hoc tempore rarò. Alter ex his lætus admodum, alter autem somniculosus & tristis exitit: viginti digitos transversos erat longitudo, & latitudo ipsorum. His simile natum est monstrum *Cutiliani*, ditione *Pistoriensi*, anno Domini

CAP. XXIV.

Secunda monstri ancipitis origo, & caussa ex uteri angustia, & defectu virtutis formatricis explicatur.

^a Cap. 5. **A**T verò monstrum anceps exoriri etiam potest ob uteri angustiam, & defectum virtutis formatricis simul convenientibus: quibus enim feminis uterus angustior aliqua ex ^a antea relatis causis contigerit, quàm ut in eo commodè gemelli contineantur, & augeantur: si portio feminis halituosa ex aliqua parte parentum determinata materiam suæ originis trahens, cum reliquo semine ad uterum non confluerit, aut in parva nimis quantitate confluerit: inde sanè monstrum ancipitis naturæ generabitur, uteri angustia copulante gemellos, & formatricis imbecillitate aliquorum membrorum constitutionem prætermittente. Sic profectò monstrum in ^b Cap. 22. ponte *Seo* ad *Andes* oppidulo dudum ex ^b *Paræo* relatum exoriri potuit: nempe feminis utriusque pars crassior, & materni sanguinis portio tanta fuit, ut gemellorum constitutioni sufficeret: sed spirituosior spermatidis portio duplici cordi, & absoluto digitorum numero constituendo pares vires non habuit, seu ob alias causas, seu quia portio illa feminis spirituosior à digitis parentum priorem materiam suæ generationis hauriens, in uterum quacumque occasione non irreperit; quare concurrente uteri angustia gemellæ cohærentes uno corde, ac digito captæ in sinistra manu originem faciliè habuere.

C A P. XXXIX.

Secunda monstri informis origo, & causa ex angustia uteri colligitur.

Uteri angustia unde pendere valeat.

HUic informi monstrorum generi procreando satis dici non potest quantum uteri conferat angustia, undecumque illa dependeat: sive à naturali matricis exilitate, sive à ventris affectata constrictione, compressione; sive à vicinarum partium, aut uteri duro tumore; sive à multitudine foetuum simul conceptorum: quum etenim crescens indies embryo locum amplum non habeat, in quo pro ratione sui augmenti partes omnes corporis extendere commodè valeat; prominentiores ob suæ substantiæ molliem angustiae loci facilè cedentes, variis, mirisque modis in seipsas contorquentur, & ad continentis loci figuram turpiter conformantur; quam informitatem diu in utero sustinentes, habitualement reddidit causâ, conservans illam multo tempore; unde monstra enascuntur turpi distortionem informia. Sic exortum dixeris puerum pedibus manibusque mirè distortum à ^a *Paræo*, ^b & *Rueffo* descriptum.

^a Lib. 2.
cap. 2.
^b 5. de
concep.
cap. 3.

C A P. XL.

Tertia informium monstrorum causa, & origo in motu inordinato reponitur.

OB materiæ foetus in utero degentis teneritudinem cum visciditate conjunctam fieri quoque potest ut quacumque de causâ membrum aliquod infantis inordinato, ac vehementi motu cieatur, pars ea corporis mirè in monstrosam figuram distorqueatur; sive materna culpa enormes corporis agitatio-

nes

nes fiant, ut in validioribus choreis, & saltationibus; sive ab externo aliquo motore gravida violenter concutiat; sive termere foetus ipsemet in alvo sponte moveatur: & eo sanè magis monstro informi vehementior motus originem præbere poterit, si motum fieri contigerit in angusto nimium utero. Sic profectò genitum dixeris infantem illum adeò scissis, & apertis naribus, ut per eas cerebrum insipienti manifestè pateret; intrusis nimirum intra nares puelli digitis, & post digitulos etiam manibus integris, odorandi meatus mirè sensim sine sensu in monstrosam informitatem diducantibus.

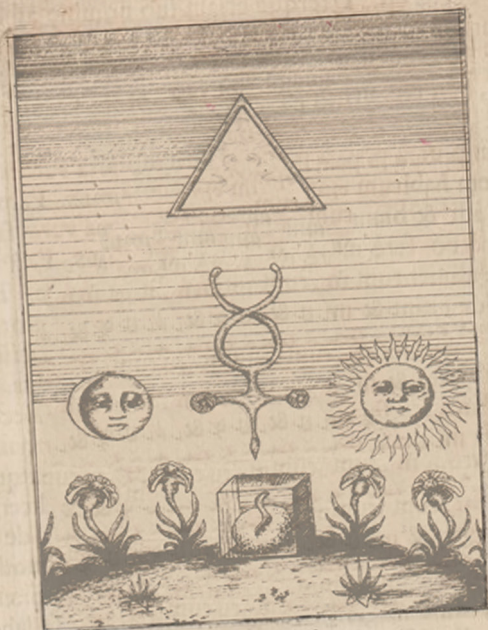
C A P. XLI.

Quarta informis monstri origo, & causa depromitur ex mola, & placenta, tumoreque uteri, concurrente virtutis formatricis imbecillitate, ac materiæ ineptitudine.

SED informitas illa maxima, quæ observata fuit in puello habente partes ab umbilico infra in pyramidalem figuram desinentes, nullamque membrorum humanorum imaginem præferentes, plures habuit in unum concurrentes causas monstificas; nimirum virtute illarum partium formatrice debili suam functionem intermittente; rudique, ac inepta illa materia hinc à dura mola, illinc ab excrecente placenta, & tertio ex latere à tumore uteri compressa in conum pyramidis; cujus cuspi acutior ab angustia loci in suillæ caudæ similitudinem contorta esse potuit. Quæ quidem causæ ut difficili negotio in unum coeunt; ita monstrorum origini adscribi optimè possunt; quorum natura est ut raro admodum proveniant.

T

C A P.

1646. sincipite emergens reflectitur, incurvaturque, sursumque summum caput petit, cui se mobile applicat, ut commodè vittâ tegi possit & occultari. Ad radicem rubet cutis, & prurit, sique rudius tractetur sanguinem prolicat. Inter caput & cornu olim vix digitus inferebatur, nunc totam manum admittit, quia continuò crescit. Invisi eam & studiosè lustravi, hancque feminae grandævæ imaginem per pictorem expressi.

VARIA

- „ *Femineam in speciem convertit masculus ales.*
 „ *Pavaque de pavo constitit ante oculos.*
 „ *Cuncti admirantur monstrum; sed mollior agna*
 „ *Astitit in tenerum de grege versa marem.*
 „ *Quid stolidi ad speciem notæ novitatis habetis?*
 „ *An vos Nasonis carmina non legitis?*
 „ *Cænea convertit proles Saturnia Confus,*
 „ *Ambiguoque fuit corpore Tiresias:*
 „ *Vidit semivirum fons Salmacis Hermaphroditum*
 „ *Vidit nubentum Plinius Androgynum.*
 „ *Nec satis antiquum quod Campana in Benevento.*
 „ *Unus Epheborum virgo repentè fuit.*
 „ *Nolo tamen veteris documenta arcessere famæ.*
 „ *Ecce ego sum factus femina de puero,*

CAP LV.

Secunda causa ejusdem monstri multiformis, & origo excutitur ex defectu seminis masculi.

Idem verò monstrum in eadem specie multiforme fieri quoque potuit ob defectum paterni seminis quoad illam partem, quæ à membris masculis infra caput existentibus materiam, primamque sui originem sumere consuevit; & ejusdem conditionis, ac naturæ membra in fœtu efformare; quippe semen à solo patris capite materiam, ortumque deducens viribus integris masculo capiti efformando in conceptu sufficere potuit; sed aliarum partium constitutionem, conformationemve feminei seminis parti spirituosæ relinquens, licet eam in operando gubernet, vel necessariò ei quomodocumque agenti cooperetur, ad mascelearum tamen partium procreationem attol-

Z

sum corpori nudum, manu deficiente. Sinistrum brachium à corpore solutum, digitos manus complicatos exhibet. Pedes leviter diducti, junctis digitis & concretis, relicto tamen illorum vestigio.

HERMAPHRODITUS

Christiani Cerdonis Hafniensis uxor, consueto partu termino exspirante, facili partu enixa est hermaphro-

lani, testatur in Urbe *Brabantie Buscunducensi* monstrum ex muliere natum horribilem *Cacodæmonis* effigiem retulisse. In *Belgio*, ait *Gualtherius* cum *Rubeaquense*, infans natus est ex honestis, & nobilibus parentibus teter admodum, & horribilis aspectu; flammeis, & radiantibus oculis; ore, naribusque bovinis, cornu figura exertis, ac prominentibus, dorso pilis caninis hispido; simiarum faciebus, in pectore extantibus qua mammarum locus, oculis felium subtus umbilicum hipogastrio affixis, tetrus, ac minacibus canum capitibus ad utrumque cubitum, & pedis utriusque patellam antrorsum spectantibus; figura pedum cyeni; cauda fursum reflexa, & recurva, longitudine ulnæ dimidiæ; quatuor horas ab ortu vixit. Aliud monstrum parum huic dissimile postea in *Cracovia* natum *Munsterus*, & *Cardanus*, & *Rueffus* asseverant, infantem scilicet promuscidem nasi locogredientem; oculis rotundis, & alatis; auribus asininis; alijs duobus oculis supra umbilicum; cauda muris, sed bifida, & adeo longa, ut caput super excederet; manus, pedesque quaternis digitis ad unguem accipitris similis; sed tres membrana, velut anserini colligabantur: sub alis, & intra cubitos, & supra genua singula capita canum prominebant, ut essent numero sex; supervixisse fertur tribus horis. *C. Lycostheni*, in *Marchie* villa *Dammenwalde* propè *Witstock*, coloni cujusdam conjunx monstrum quod describit *Fimelius*, edidit: Infans toto corpore fuit spadiceo colore, capite cornuto, oculis crassis, prominentibus, absque naso, patulo ore, quod longitudine spithamæ distentum fuit, in cujus mediolingua candida eminuit, & quadrata; colli expers; caput enim scapu-

Colmog. d 12. de subtil. e 5. de conceptu. cap. 3.

Anno Dñi. 1543.

1547.

Centuria 3. historia 5.

CODEX VERITATEM

Observat. Medic. Lib. 3. Cap. xxxvij. ita differit.

*areus mon-
stri bicipitis.

Inter partus vitia, sicuti grave, infans in pedes conversus; *ἀνέπαιμος* vocant *Græci*: sic gravissimum eisdem pedes esse, vel plures duobus; vel situ dispares. Quam deformitatis speciem obtulit nobis aliquando futuri uxor, quæ paritura biceps monstrum, enixa fuit primum duos pedes: sed tertius, præter omnem naturæ legem, natibus innatus iniecit tantum moræ partioni, ut necesse habuerit, præter obstetrices, implorare opem chirurgicam, quod, unco ferreo extraheretur è vulvâ renitens hocce monstrum.

Erat

adeo protervi, ac salaces: ut mulieres. *Indica*, propterea vitent, cane pejus & angue saltus, ac lustra: in quibus delitescunt impudica hæc animalia.

Quæ omnia ut verissimè referuntur de hocce Satyro, sic sanè nihil verisimilius, quàm ad ejus imitationem, effectum fuisse Satyrum veterum. Quem ^{Satyrus Veterum.} lectoribus suis delineaturus ^{lib. 7. cap. 3.} *Plinius*, scribit expressè, animal esse quadrupes, in *subsolanis Indorum montibus*, perniciosissimum; humanâ effigie, sed pedibus caprinis; & toto corpore villosum; nihil habens moris humani; gaudens sylvarum latebris; & fugiens hominum commercia.

A quibus notis, licet aliquantisper discrepet Satyrus beati ^{Satyrus B. Hieronymi.} *Hieronymi*: convenit tamen utrunque, cum figmentis Poëtarum. Erat, inquit, homo naribus aduncis, & fronte cornubus asperâ; desinentibus corporis extremis, in caprarum pedes. Quam eandem formam, expressuri dilucidius Poëtæ, appellant Satyros suos lascivos, impudicos, biformes, bicornes, & interdum, petulantia sylvarum numina.

Quæ veterum epitheta, siquidem ad veritatis explore amussim, videbis ipsos non planè errasse. Repertur quippe etiamnum lascivum hoc animal, in *subsolanis Indiæ montibus*: uti quoque in *Africâ* intra *Sierram Lionam*, & promontorium montis, ubi fortè illa loca, quæ ^{lib. 5. cap. 5.} *Plinius* asserit noctibus micare crebris ignibus *Ægipanum*, Satyrorumque lasciviâ, gaudet confragosis recessibus: fugit humana consortia, neque audit immeritò salax, villosum, quadrupes, speciem humanam præferens: & præditum naribus aduncis.

Sed nec pes ipsius habet ungulas: nec frons caprarum

sed brachiis quatuor, artubus verò ac capitibus ut separatis à se invicem, sic ventribus contrà ac thoracibus, tam arctè in unum coalitis, ut ne lynceis quidem oculis ullum in illis observasses discrimen. Dissecta autem monstri hujus cute, apparuit conspicuè (licet pridè ejus diei lucem primum adspexisset) sub illa plurimum albicantis adipis. Jecur erat ipsi duplex, cum duplici fellis vesiculâ, & venæ ipsius tam perplexo errore inter se intricatæ ac confusæ, ut non licuerit quicquam distinctè saltem in illis notare. Thoraci erant duo corda sejungata, inclusa tamen uno involucro, & innatantia eidem aquæ, sed cuilibet suus erat pulmo, at in ventre una duntaxat vulva, unusque lien, sed is adeò rubicundus & floridus, ut videretur accedere ad naturam jecinoris. Vasa autem umbilicalia desinere hinc in diffusam jecinoris portam, illine verò bifido ductu in arteriæ iliacas & vesicæ fundum.

Idem *Observat. Medic. lib. 3. cap. 56. Satyrum*

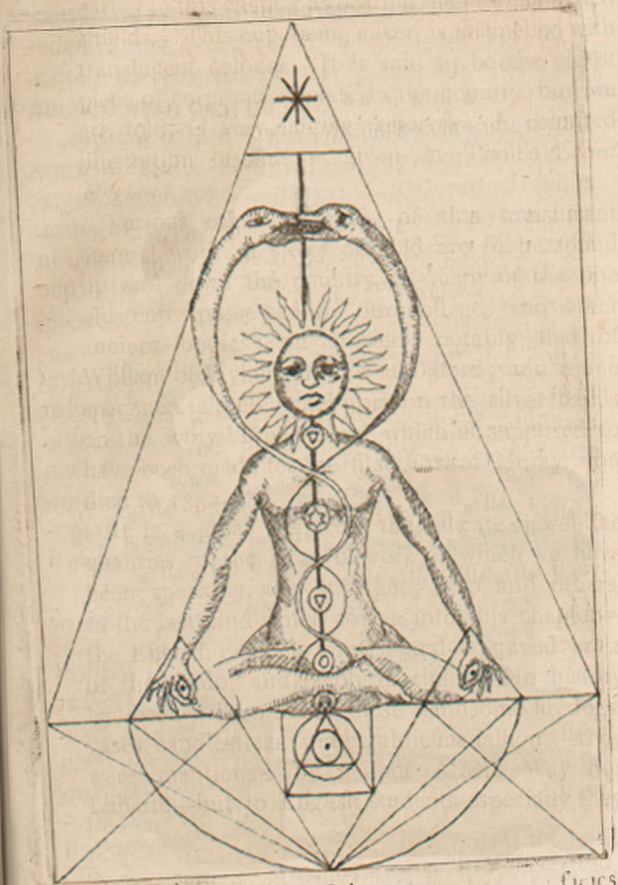
Indicum curiose describit his verbis:

Satyrus
Indicus.

Quamvis extra forum medicum, attexam tamen huic telæ, *Satyrum Indicum*; nostrâ memoriâ, ex *Angolâ* delatum, & *Frederico Henrico Arausienensium Principi* dono datum. Erat autem hic satyrus quadrupes: sed ab humanâ specie quam præ se fert, vocatur *Indis Ourang-outang*: sive homo sylvestris uti *Africanis*, quoniam *morrou*. Expri-
mens longitudine puerum trimum, ut crassitie sexennem.

Corpore erat nec obeso, nec gracili, sed quadrato: habilissimo tamen, ac perniciosissimo. Artubus verò

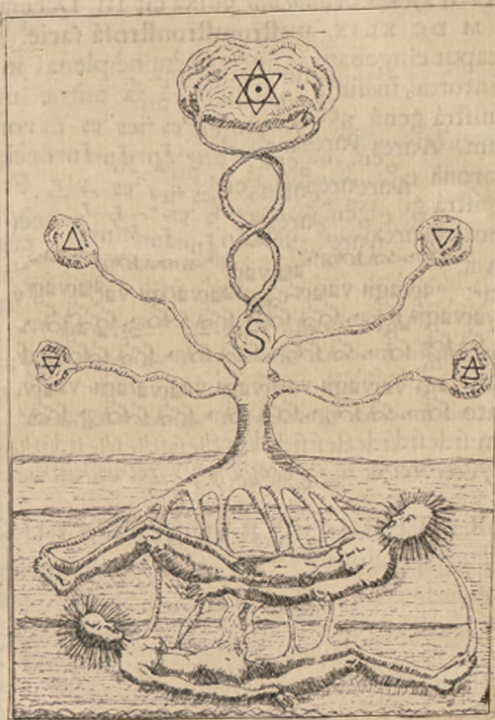
verò tam strictis, & musculis adeò vastis, ut quidvis & auderet, & posset. Anteriùs undique glaber: at ponè hirsutus, ac nigris crinibus oblitus,

L13

facies

apparebant. Manus, aures, labia movebat, in thorace pulsus. Excrementa nulla minor frater excernit nisi per os, nares, & aures, nutriturque eo quod major assumit. Unde partes animales & vitales distinctas habebit, quum & dormiat, sudet, moveatur, quando major vel vigilet, vel quiescat,

vel

Columba Charria nomine, *Ludovico Caritati* sartori nupta, quum ad annum xxxviii. valitudine integra pervenisset, neque adhuc uterum gestasset, certissima habuit concepti foetus indicia, mensruis purgationibus non jam ut antea statis temporibus erumpentibus, & frequenti uteri motu jam manifesto, ac tumore lumborum & abdominis paulatim succrescente, mammis-que lacte turgentibus: tandem decurso statæ gestationis curriculo, graveis puerperii labores, & alvi tormina experiri cœpit, urina ad aliquot dies suppressa, quæ postea currente veluti alveo magna vi erupit, profuso illo ichore non tam ex vesicæ meatu, quàm ex muliebribus loculis scaturiente, & tunica disrupta unà cum serosis recrementis sanguinis coacti quasi rhombus emerfit: ex eo mammae concidere visæ, & motus infantis aut ignavus, aut nullus, ac labores mulieris tolerabiliores fuere, quæ a ludibrio illius foetura totum triennium in lecto decubuit, semper de valitudine adversa, de duritie, de tumore, de torminibus alvi, ac de inutili illo pondere, quod per se mobile pro vario gestantis motu, modo in hanc, modo in illam partem procumbebat, quamdiu vixit, conquesta. Fato post vigesimum octavum gestationis illius annum functæ dissecto abdomine, uterus rugosus apparuit, & versicolor, tactu durus, ac veluti testaceus, sectoque rursus eo vix tandem renitente ad novaculæ aciem, portentosa mole gypsea eductus foetus bene conformatis membris, ac eodem prorsus quo cæteri positu, cor, cerebrum naturalem habitum servabant, nisi quod ultra modum induruerant, non tamen ut externæ. Hodie adhuc corpusculum illud *Agendici* à prætereuntibus miraculi instar visitur, expers putredinis & teredinis.

N n

Fusio-

INDEX

- Cardanus*. 47. 85. 93. 105. & seqq. 148. 160. 185. 251. 255.
Castaneda. 217.
Cicero. 200.
Columella. 251.
Cornelius Amstelodamensis. 254.
Cornelius Gemma. 267.
Cornelius Celsus. 222.
Costæus. 54.
Ctesias Gnidiæ. 126.
Cuspinianus. 174.
D.
Dalechampius. 149.
Damasceus. 180.
Damianus (Petrus). 47.
Daniel Propheta. 56.
Delrio. 150.
Democritus Physicus. 245.
Diodorus Siculus. 148.
Diogenes Laërtius. 171.
Dorotheus Medicus. 171.
E.
Empedocles. 147.
Esdras Propheta. 306.
Everardus à Sydesteyn. 253.
F.
Fabricius ab Aquapendente. 184.
Felix Ofius. 24.
Ferrantes Imperatus. 24.
Fincelius (Jobus). 56 & seqq. 83. 130. 189. 236. 255.
Fontanus Agenensis. 131.
Francisc. Maria Delmonaco. 212.
Fulgosius (Baptista). 174. 180.
G.
Gabriel Cuneus. 85. 96.
Galenus. 156.
Gaspar Hedionus. 234.
Gillius. 249.
Gustavimus (Julius). 260.
Gualtherus Rhaleg. 45.
H.
Heliodorus. 152. 153.
Herodotus. 193.
Hesiodus. 159.
D. Hieronymus. 154. 271.
Hippocrates. 48. 61. 73. 110. 141.
Horatius. 272.
I.
Jacobus Bontius. 272.
Jacobus Jani. 273.
Jacobus Zabarella. 171.
Janus Vitalis Panormitanus. 81.
Joachim Fortius Ringelber- 160.
Iodocus Hondius. 44.
Ioannes Alibosius. 151. 167. 280.
Ioannes Altinus. 131.
Ioannes Baptista Ramusius. 207.
Ioann. Bellangerius. 22. 23. 24.
Ioan

SCRIPTORUM.

- Joannes Fridericus Treublerus*. 288.
Ioannes Grammaticus. 41.
Ioannes Gualtherius. 10.
 13. 18. 24. 54. 75. 111. 127.
 141. 142. 149. 182. 233.
 255.
Ioannes Magnus. 150. 165.
Ioannes Multivallius. 234.
Iordanes. 126.
Iulius Obsequens. 11. 12.
K.
Kornmannus. 78.
L.
Langius. 216.
Laurentius Anatomicus. 151.
Laurentius Pignorius. 19. 133.
 176. 193.
Levinus Hulsius. 45.
Levinus Lemnius. 63.
Licetus. in tractatu de perfecta constitutione hominis in utero. 2. 51. 64. 96. 104. 107. 125. 139.
Idem, in opere de Vita. 45. 104.
Licetus, Auctoris Pater. 210.
Livius. 24. 191.
Lucretius. 223.
Ludovicus de Bils. 293. & seqq.
Lycosthenes (Conradus). 16. 25. 88. 89. 180. 183. 186. 255. 257.
M.
Macrobios. 169.
Magius (Hieronymus). 186.
Majolus. 156. 159. 180. 211. 218.
Marcellus Palonius. 234. 235.
Martinus Cheitomæus. 292.
Manilius. 153. 223.
Martinus Sandellius. 193.
Matthæus Palmerius. 76.
Montuus. 169.
Munsterus. 81. 85. 255.
N.
Nicolaus Tulpius. 266. & seqq.
O.
Octavius Riparolia. 132. 133.
Olaus Magnus. 150. 165. 218.
Oppianus. 214.
Ovidius. 154. 220. 246.
P.
PAnarolus. 280.
Paræus (Ambrosius). 21. 55. 56. 59. 63. 66. 71. 78. 79. 81. 87. 90. 93. 106. 111. 118. 120. 131. 138. 144. 147. 152. 183. 185. 191. 192. 205. 210. 234. 235. 237. 247. 257. 261. 280. 283.
Petrarcha. 77. 154.
Petrus Iustinianus. 127.
Petrus Lupius. 162.
Philostatus. 157. 193.
Philal-

INDEX

Francisci Guidi brachia frictione lævigata
flammas halare consuevisse. *ibid.*
Frater fratri adnatus. 273. & *segg.*
Franciscus Habel laudatus. 280
Frequentia non pariunt admirationem
40. non mira sed rara. *ibid.*
Frigore lapides ut fiant in humano corpo-
re. 166
Fronte connexæ puellæ. 81
Frumenta nata in arboribus. 24. & 224
Frumenta in lolium degenerare. 200
Frustra nihil esse. 27
Fulmine tacti duo viri ut monstrosè con-
iuncti sint in unum. 126
Fungi ex lapide nati. 26
Fungi infimum obtinent vegetaliū gra-
dum. 25
Fungi in ramos divisi. 26
Fungi turiones ut asparagi. *ibid.*
Fungorum monstra. *ibid.*
Fungos lapidescere. 162
Fur qui non sit, licet furatus sit. 157
Futura mala cur non sint fines monstro-
rum. 6

G.
Gallinæ tripedes. 18
Gallinæ quadrupes. *ibid.*
Gallinæ cur ceteris animalibus sint magis
monstrificæ. 24
Gallinæ res foedas, & venenatas devo-
rant. 252
Gallarum pulli monstrifici. 16
Gallus quinque pedibus. 22, 253
Gemelli pectore coherentes. 80
Gemelli unum caput habentes commu-
ne. 108
Gemelli in utero formati ut copulentur.
ibid.
Gemelli simul concepti æqualem habent
molem corporis. 97
Gemellæ ad nates iunctæ. 90
Gemelli nati variis membris conjuncti.
75.
Gemini supra umbilicum infra unum
corpus habentes. *ibid.*
Generandi vis communis plantis, & ani-

malibus. 220
Generandi vis solis perfectis viventibus
ineff. 169
Generans ut sobolem sibi similem pro-
creet. 195
Generans quam speciem intendat. 29
Generantis primarium institutum quid
sit. 43
Generantis virtus ex quot, & quibus con-
flata sit. 196, 197
Generare sibi simile esse opus naturæ per-
fectissimum. 169
Generatio monstrorum triplex est abso-
lutè. 51
Generatio cur dicatur natura. 27
Generatio proles cuius animæ officium
sit. 223
Generatrix virtus imbecilla, ut monstra
pariat. 240
Generis essentialia singulæ speciei adsunt.
28.
Generis monstrorum amplitudo. 42
Genitale puer habuit in vertice. 127
Genus in definitione substantiæ quid ex-
plicet. 41
Genus proximum monstri. *ibid.*
Gibbi homines non sunt monstra. 4
Gigantes non esse monstra. 44
Gigantes cur monstra non sint. *ibid.* & 92
Glandes auræ, ut physicè defluerint è
palma. 162
Glandes ortæ ex ulmo. 221
Glandes ut fiant ab ulmo. 225
Glauci marini fabula. 47
Gravida mulier sine coitu. 253
Graviditatis signa certissima. 150
Graviditatis tempus æquale ut habeat ho-
mo cum animalibus habentibus inæ-
qualia uteri tempora. 222
Graviditatis tempus quibus sit unicum.
ibid.
Guiljelmus Pise laudatus. vide præf. *Blasij.*

H.
Hæma unde guttur olorum habue-
rit. 254
Heli-

RERUM NOTABIL.

Heliodorus non est historicus, sed Poëta.
153.
Herculeus monstra, quæ fuerint. 35
Hermaphrodites omnes monstra non ef-
fe. 169
Hermaphroditus ex viro concipiens &
mulieres gravidas efficiens. 169, 170.
286.
Hermogeni cor pilosum fuisse. 164
Hermaphroditus sine cute. 284
Hircus ortus absque posterioribus pedi-
bus, mirè gradiens solis anterioribus.
15.
Historia infantis petrificati. 279. & *segg.*
Historia canis castrati venerem exercen-
tis. 72
Historia marini hominis. 249, 250
Historia tauri castrati vaccam implentis.
72.
Historia *Tritonis*. 250
Historia marini hominis cornuti. 251
Historia mira urfi puellam constupran-
tis, & gravidam efficiens. 165
Historici qui vulgares opiniones haue-
runt. 239
Hominem ut mulier ex fera concipiat.
227. & *segg.*
Homines belluino capite. 180
Homines cum feris coire, & monstra pro-
creare. 213. & *segg.*
Homines cum marinis belluis coivisse.
249.
Homines duo fulmine tacti concrevere
monstrosè in unum. 126
Homines è suo corpore ignium scintil-
las excutere soliti. 160, 162
Homines ex cane & muliere nati. 216
Homines ferina venere abutentes gene-
rare posse. 223
Homines insignes pediculis eneati. 240
Homines optimi qui sint apud *Scythas*.
159.
Homines primi cur dicti sint aurei. *ibid.*
Homines quadrupes quid fuerint. 47
Homines undecimo mense nati. 222
Homines petrificati. 279. & *segg.*

Homini caudam è victu silvestri exoriri
non est probabile. 47
Homini cum feris quid commune sit. 223
Hominis conditio peculiaris est enormia
ceteris monstrare. 7
Hominis cum infectis nulla venus. 249
Hominis marini historia. 250
Hominis nativitas ut sit enormis. 222
Hominis venus cum pennatis. 249
Hominum corpora in lapides mutata.
166, 167
Hominum monstrosè mutilorum histo-
ria variæ. 54. & *segg.*
Homo æquale tempus graviditatis ut ha-
beat cum animalibus inæqualia uteri
tempora obtinentibus. 222
Homo canino capite. 182
Homo capite anubidis ut oriatur. 203
Homo capite, colloque anseris. 180, 181
Homo cornua gerens, carens naso, lin-
gua quadrata, sine collo. 187, 188
Homo cui ex ventre alter propendebat
collotenus. 14
Homo cui puer ex pectore visus exiens
propendebat. *ibid.* & 81
Homo equino capite. 180
Homo ex fera femina ut belluam gignat.
228.
Homo habens auriculas brutales. 9
Homo habens caput bovis. 14
Homo lunatas habens manus, & plantas.
142.
Homo marinus captus in *Illyrico*. 250
Homo præstigiis in asinum mutatus. 231
Homo quadrimanus. 11
Homo quatuor pedes habens. *ibid.*
Homo qui, & quomodo in asini formam
mutatus. 211
Homo rerum omnium scientiam desi-
derat. 1
Homo sine brachiis natus. 8, 55
Homo vaccæ filius. 218, 219
Homo urfi filius. 217, 218
Homo ut ex vaccino semine gigni valeat.
225.
Homo ut sit rerum omnium mensura. 46
S f Humana

0150.

6

1-23

h

U.L.3

COUNTWAY LIBRARY OF MEDICINE
QM
699
L69